

Hr Igor Taro
Siseminister
Siseministeerium
Pikk 61
15065 TALLINN

Teie 16.02.2026 nr 1-6/3378-1

Meie 10.03.2026 nr 5.1-1/27-1

Arvamus määruse "Nõuded varjendile ja varjumisplaanile, varjumiskoha kohandamise põhimõtted ning varjumisplaani koostamise kord" eelnõu kohta

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) tänab Siseministeeriumit kaasamise eest Vabariigi Valitsuse määruse "Nõuded varjendile ja varjumisplaanile, varjumiskoha kohandamise põhimõtted ning varjumisplaani koostamise kord" eelnõu (edaspidi: eelnõu) menetlusse.

Eelnõu § 10 lõike 5 punkti 4 kohaselt tuleb varjendis tagada „valmidus andmeside tagamiseks“. ITL on seisukohal, et viitatud sätte sõnastus ja seda selgitav osa eelnõu seletuskirjas (lk 25) on sideteenuste tagamise kontekstis ebapiisavad ega taga, et ka tegelikult oleks tagatud andmeside valmidus varjendis. Eelnõu tekst on liiga üldine ja mitmeti mõistetav, mis võib põhjustada kohustusest erinevalt arusaamist ning ootuste mittevastavust tegelikkusele.

Põhjendame oma arvamust järgmiselt:

Eelnõu § 10 lg 5 ja seletuskiri (lk 25) määratlevad „andmeside valmidust“ üksnes kui:

- elektritoite olemasolu ning
- kaabelühenduse loomise võimalust varjendi ja hoone sideruumi vahel.

Meie hinnangul ei pruugi selline valmidus tagada tegelikkuses andmesidet varjendis, mis vastab varjendi nõuetele. Nimelt, ainuüksi kaabeldus ja toide ei loo veel sideühendust, mille kaudu saab sideteenuseid tarbida. Selleks on vaja ka aktiivseadet, näiteks Wi-Fi ruuter, mobiilside siseruumilahendus (väike tugijaam/võimendi) või muu tehniline lahendus, mis päriselt toob sidesignaali varjendisse.

Seega, ilma aktiivseadmeta ei pruugi olla tagatud varjendis (kui on korralik varjend) sideühendus ega ka:

- EE-ALARM sõnumite kättesaamine,
- hädaabikõnede tegemine,
- veebipõhiste kriisiteadete (kriis.ee, Ole Valmis äpp) kasutamine.

Kokkuvõttes on eelnõu järgi on justkui piisav, kui varjendi ehitaja toob kaabli hoone sideruumist varjendisse ja tagab elektrivarustuse. Toimivat andmesidelahendust see ei taga, mistõttu tekib küsimus, mis on selle lisatava kohustuse eesmärk ja kuidas päriselt praktikas tagatakse sideühenduse olemasolu.

ITL-i ettepanek:

ITL teeb ettepaneku täpsustada eelnõus ja selle seletuskirjas, millist miinimumtehnoloogiat (lisaks kaabliühendusele ka aktiivseadmeid) on vaja andmeside valmiduse loomiseks ja varjendile esitatavate nõuete täitmiseks varjendi rajaja poolt. Soovitame, et varjendi nõuetele vastavuse eest vastutav isik kirjeldaks varjendi kasutamise plaanis sideühenduse aktiveerimise tegevusplaani ja korra (vastavalt andmeside teenuse pakkuja kokkulepitule).

Vastasel korral jääb lahendus poolikuks. Leiame, et aktiivseadme olemasolu tagamine oleks varjendite rajajate ja varjenditeks ruume kohendavate isikute jaoks kohustus, millega saadakse hakkama ja mis toob vajaliku tulemuse.

Lisaks juhime tähelepanu, et eelnõus räägitakse ainult andmeside valmiduse loomisest, täpsemat lahendust (fikseeritud ühendus või mobiil) ei täpsustata. Eelnõu seletuskiri räägib aga nii kaabelühendusest hoone sideruumiga kui ka sõnumite vastuvõtmisest mobiiltelefonil. Seega on eelnõu tekst väga üldine ilma tehnilise lahendusega, kuid eelnõu seletuskiri tekitab segadust. Kokkuvõttes ei ole võimalik aru saada, kas mobiilside peab ka olema tagatud või mitte.

Loodame, et leiate võimaluse ITL-i ettepanekuid arvestada. Oleme valmis oma arvamust täiendavalt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Põld
Tegevjuht

Keilin Tammepärg, keilin.tammeparg@itl.ee